

Mod nye horisonter

Statsminister Modi er blevet kritiseret for at føre en slingrende kurs over for Pakistan, men i virkeligheden er alt som det plejer. Modi følger samme strategi som tidligere regeringer, blot med større patos og ihærdighed. For Indien har fat i den lange ende, og Pakistan er på vej ud af et sidespor.

Først offentliggjort på Kongressen.com

Da Narendra Modi stadig var i opposition, hånedes han den daværende regering for at skrive "kærlighedsbreve" til Pakistan. Når han kom til magten, skulle Pakistan nok få kærligheden at føle, sagde han: "Jeg vil tale til Pakistan i et sprog, som de forstår".

Derfor vakte det opsigt, da Modi et halvt år senere inviterede sin pakistanske modpart, Nawaz Sharif, med til sin indvielse som statsminister i maj 2014.

Bænket mellem hinduprædikanter

Det var første gang nogensinde, at en statsleder fra et af de to lande deltog i modpartens indvielse, og det var et forunderligt syn at se pakistaneren bænket sammen med hindunationale vækkelsesprædikanter, der også var mødt op til Modis ceremoni. De to statsministre trykkede hånd, smilede til pressen og lovede at mødes igen.

Optimisterne talte om et nybrud i forholdet mellem Indien og Pakistan. De mente, at Modis ry som hardcore hindunationalist netop var afgørende, for ingen kunne da beskylde *ham* for at være blødsøden.

Granater i Kashmir

Men lykken var lunefuld. Et par måneder senere aflyste den indiske regering alle møder med den pakistanske regering,

efter at den pakistanske ambassadør i Delhi havde mødtes med politiske ledere fra det omstridte Kashmir. Snart var alt ved det gamle. Granaterne fløj hen over grænsen i Kashmir, og i april 2015 føjede Pakistan spot til skade, da de løslod den formodede bagmand bag terrorangrebet på Mumbai i 2008. Han er ikke blevet set siden.

I december 2015 trak Modi så en ny diplomatisk kanin op af hatten. På vej hjem fra et statsbesøg i Kabul tweetede Modi, at han "glædede sig til at mødes med Nawaz Sharif i Lahore". Et par timer senere landede han i Pakistan som den første indiske statsleder siden 2004. De to statsministre gav hinanden et knus, og blev enige om at starte på en frisk.

Angrebet i Pathankot

Men glæden var kortvarig. Den 2. januar trængte seks terrorister ind en indisk luftbase i Pathankot nær grænsen til Pakistan, og dagen efter blev et indisk konsulat i Afghanistan angrebet. Som så ofte før, blev angrebet sandsynligvis udført med støtte fra af den pakistanske efterretningstjeneste ISI, om end billedet er mere diffust i dag. Meget tyder på, at ISI har oplevet en ideologisk fragmentering, med autonome elementer, der kører deres eget løb.

I det lys er det kun blevet vanskeligere for Indien at indgå holdbare fredsaftaler med Pakistan. Uanset hvor meget den pakistanske regering end måtte ønske fred, er dele af militæret og efterretningstjenesten styret af andre hensigter: En dybfølt paranoia over for Indien. Et ønske om at fastholde militærets magtfulde rolle i det pakistanske samfund. Et klanbroderskab med medlemmerne af de vigtigste terrorgrupper, f.eks. Lashkar-e-Taibiyah. Eller alverdens andre skjulte dagsordner, som kun de færreste kender.

Militær blindgyde

Samtidig er Indiens militære muligheder begrænsede. Begge lande har atomvåben, og derfor er målrettede angreb på

terrorbaser i Pakistan en farlig affære. Desuden står det klart, også for det pakistanske militær, at den største trussel mod Pakistan er den ormegård af islamistiske terrorgrupper, som statsmagten selv har opfostret siden 1980'erne, og som nu har vendt sig mod sin herre.

Det tyder på, at Modi strategi overfor Pakistan bygger på denne erkendelse (han har ikke formuleret sin strategi overfor offentligheden): Indiens muligheder er begrænsede, der er hverken plads til krig eller fred, men omvendt udgør Pakistan heller ikke en overhængende trussel mod Indien.

De regelmæssige terrorangreb kan håndteres ad hoc, og derfor er det absurd, at Indien har en halv million soldater bundet i Kashmir, og bruger uanede ressourcer på at patruljere en iskold gletsjer i 6.000 meters højde. De midler kan bruges bedre andre steder.

At indkapsle Pakistan

Modi ønsker derfor, ligesom hans forgængere, at indkapsle det pakistanske problem, og i stedet fokusere på den store verden. Han har fra starten ført en aktivistisk udenrigspolitik, der hævder Indiens rolle som regional stormagt, og understøtter hans indenrigspolitiske mål om økonomisk udvikling. Konflikten med Pakistan er blevet en anakronisme.

Måske derfor fremstod Modi som den overbærende statsmand efter Pathankot-angrebet. Han fordømte ikke Pakistan, men beskyldte i stedet "enemies of humanity", og dermed takkede han USA's ønske om forsoning mellem de to parter. Forholdet til USA har sjældent været bedre.

Venner i Vestasien

Det samme gælder Modis ageren i Vestasien. For en måned siden underskrev han en omfattende handelsaftale med Iran, og fik dermed adgang til den strategisk vigtige havn i Chabahar, et stenkast fra den pakistanske grænse. Det var et

udenrigspolitisk mesterstykke, for han var lige vendt hjem fra en tilsvarende charmeoffensiv i Saudi Arabien, og har i forvejen tætte forbindelser til Israel. Indiens økonomiske pondus vejer tungere end gammelt nag mellem sunnier og shiaer, jøder og muslimer.

I det spil kan Pakistan ikke følge med. De står stadig mere isoleret på den internationale scene, efterhånden som deres gamle allierede er gået over til Indien. Snart har de kun Kina tilbage, som dog vejer tungt i det samlede regnskab.

Men i det store spil har Modi kørt Pakistan endnu længere ud af det sidespor, som Pakistan har befundet sig på de seneste 10 år. Pakistan kan enten holde fast i deres krav på Kashmir, og sende terrorgrupper ind over grænsen. Eller de kan søge et nyt forhold med Indien, med alt hvad deraf følger af intern splid. Det er et svært valg for Pakistan, men nemt for Modi. Han skal bare fortsætte sin nuværende kurs, og dele krammere ud til alverdens statsledere.

Photo Credit: ADM Institute for the Prevention of Postharvest Loss/ Flickr (Creative Commons)